

اجلاس ۶+۲ در تاشکند

اجلاس ۶+۲ با شرکت نمایندگان ۶ کشور همسایه افغانستان و روسیه و آمریکا در سطح معاونین وزرای امورخارجه در تاریخ ۷۸/۴/۲۸ با هدف دستیابی به راه‌حل بحران افغانستان در شهر تاشکند برگزار گردید. این نشست با سخنرانی اسلام کریم‌اف رئیس‌جمهور ازبکستان آغاز و پس از سخنان آقای اخضر ابراهیمی نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل متحد در امور افغانستان و نمایندگان ۸ کشور عضو و امضای بیانیه‌ای، با برگزاری یک کنفرانس مطبوعاتی در همان روز به کار خود پایان داد. در این اجلاس که برای اولین بار در یکی از کشورهای عضو برگزار می‌شد، دو گروه متخاصم جبهه متحد و طالبان نخستین بار در کنار سایر اعضا حضور پیدا کردند.

شرکت‌کنندگان ضمن تأکید بر ضرورت آتش‌بس، آغاز گفتگوی سیاسی و تشکیل حکومت فراگیر متشکل از گروه‌ها و اقوام مختلف افغانی، قطع حمایت طالبان از تروریست‌های بین‌المللی را ضروری دانستند. نمایندگان آمریکا و روسیه مشخصاً به اخراج اسامه بن‌لادن و گروه وی از افغانستان تأکید کردند. اعضای گروه ۶+۲ از طالبان خواستند به تولید و قاچاق مواد مخدر نپرداخته و در این خصوص همکاری جدی با برنامه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد داشته باشند. همچنین به‌طور خاص از طالبان خواسته شد تا ضمن احترام به مقررات بین‌المللی، حقوق بشر به‌ویژه حقوق زنان و دختران و اقلیتهای افغانی را رعایت نمایند.

نماینده پاکستان نیز با جابجاری ضمنی از طالبان، رویکرد جدید جامعه بین‌المللی به سوی آن گروه را موجب رعایت موازین بین‌المللی توسط طالبان دانست. بجز نماینده پاکستان، سایر اعضا ضمن یادآوری نشانه‌های یک جنگ قریب‌الوقوع تابستانی از سوی

طالبان، بر لزوم عدم درگیری بین گروهها تأکید کرده و راه حل نظامی برای بحران افغانستان را مردود دانستند. شرکت کنندگان از طالبان خواستند که دولت جمهوری اسلامی ایران و سازمان ملل متحد را از نتیجه تحقیقات در خصوص کشتار دیپلماتها و خبرنگار ایرانی در مزارشریف مطلع کرده و نهایت همکاری را با گروه تحقیقات بین‌المللی درباره قاتلان آنها بنمایند. در نشست تاشکند تأثیرات منفی بحران افغانستان در منطقه از جمله گسترش تروریسم، افراط‌گرایی و قاچاق مواد مخدر و اسلحه به عنوان دغدغه اکثر اعضا محسوب شد.

آقای اسلام کریم‌اف طی سخنرانی افتتاحیه اظهار داشت که بی‌ثباتی حاصله از جنگ داخلی مدتهاست که از مرزهای افغانستان عبور کرده و تأثیر منفی خود را در منطقه و خارج از آن گسترش داده است. تروریسم بین‌المللی، افراط‌گرایی، قاچاق مواد مخدر و اسلحه و جریانهای تندروی اسلامی از نتایج منفی اوضاع اسفبار این کشور است. روشن ساختن علت بروز بحران چند ساله در افغانستان نباید از وظایف این اجلاس باشد. امروز مهم این است که بار دیگر وضعیت افغانستان را بررسی نموده و عوامل مصالحه را که می‌توانند سرچشمه‌ای برای آشتی طرفهای متقابل باشند، دقیق‌تر مشخص کرد.

مردم ازبکستان و افغانستان را مشترکات تاریخی دیرینه به هم پیوند می‌دهد. بین ازبک‌ها و افغان‌ها هیچ وقت خصومت و عداوت وجود نداشته است. امروز هم بزرگترین آرزوی ما دیدن افغانستان صلح‌جو، باثبات و امن می‌باشد. تا در سایه آن در کابل یک حکومت قوی و فراگیری که بتواند ثبات داخلی و وفاق ملی را تأمین نموده و در عین حال به معیارهای بین‌المللی و حسن همجواری احترام بگذارد، استقرار یابد. حل فوری مسأله افغانستان می‌تواند تأثیر عملی در ایجاد شرایط لازم برای همکاری منطقه‌ای گذاشته و در اجرای طرح‌های درازمدت در زمینه حمل و نقل که آسیای مرکزی را با سایر کشورها پیوند می‌دهد، مؤثر باشد. باعث خشنودی بسیار است که گروه ۲+۶ در مدت کوتاه توانسته تجربه و هماهنگی زیادی را برای پیدا نمودن راههای خروج از بحران افغانستان، کسب نماید. طبیعی است که سازمان ملل متحد نقش اساسی را در شکل‌گیری و سازماندهی کار این گروه و همچنین برگزاری این اجلاس ایفا می‌کند. شرایط امروز افغانستان را اساساً دو نیروی مهم یعنی طالبان و گروههای مقابل آن به رهبری احمدشاه مسعود تعیین می‌کنند. اینک نیروهای

سهیم در این کشور و نیروهایی که از آنها پشتیبانی می‌کنند، به این باور رسیده‌اند که بحران افغانستان راه‌حل نظامی ندارد. درک این نکته مهم این امکان را می‌دهد تا طرفهای متقابل حرکت‌های نظامی را قطع و گفتگوی سیاسی را از سر بگیرند.

نزدیکی مواضع دو کشور پاکستان و ایران که با توجه به اقتضای حوادث بیش از دیگر کشورها درگیر مسأله افغانستان شده‌اند، اهمیت زیادی در جریان حل بحران این کشور خواهد داشت. ضمناً باید تأکید کرد که اصول اساسی فعالیت گروه ۶+۲ عدم مداخله در امور داخلی دولت مستقل و حفظ تمامیت ارضی آن می‌باشد.

نقش اصلی را در مذاکرات، مانند قبل، باید به نماینده سازمان ملل محول کرد. با در نظر گرفتن وظایف جدیدی که به دوش آنها واگذار شده می‌توان درباره افزایش اعتبار و اختیارات این گروه تجدیدنظر کرد. به این ترتیب روند آتی صلح با میانجیگری گروه ۶+۲ امکان رسیدن به هر مرحله جدید با نتایج مشخص طبق اصول بیانیه تاشکند را فراهم می‌آورد.

آقای کریم‌اف در پایان سخنان خود، نظرات ازبکستان را به شرح زیر خلاصه نمود:

۱. انعقاد توافقنامه بین گروه‌های اصلی افغانستان در خصوص آتش‌بس، تبادل اسرا، باز کردن راه‌ها و برداشتن محاصره برای ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه به مردم این کشور؛
۲. تبادل نظر درباره اصول ساختار حکومت فراگیر؛

۳. امضای توافقنامه‌ها بین طرفهای متقابل در خصوص بازگشت آوارگان، پاکسازی مناطق جنگی از مین و سایر آلات نظامی. در صورت موافقت طرفهای افغانی مجموعه توافقنامه‌ها بین آنها می‌تواند در ملاقاتی با حضور وزرای امور خارجه کشورهای عضو گروه ۶+۲ امضا گردد؛

۴. همزمان با روند صلح داخلی در افغانستان، کشورهای عضو می‌توانند برنامه بین‌المللی پیرامون رساندن کمک‌های مالی، اقتصادی و انسانی وسیعی برای بازسازی بعد از جنگ افغانستان را طراحی کنند. بدین منظور از ابتکار کشور ژاپن در برگزاری کنفرانس بین‌المللی در خصوص بازسازی افغانستان استقبال می‌شود؛

۵. در مرحله نهایی می‌توان موضوع برگزاری اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد پیرامون افغانستان را بررسی کرد که نمونه پذیرش سیاسی توافقات درباره برقراری صلح

در این کشور از سوی مجامع بین‌المللی محسوب می‌شود.

آنگاه آقای اخضر ابراهیمی نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور افغانستان با اشاره به تاریخچه اقدامات گروه مزبور گفت: از دو سال پیش این گروه به منظور توسعه یک راهبرد مشترک به‌ویژه در میان شش کشور همسایه افغانستان برای کاهش تنش و در نهایت حل صلح‌آمیز بحران تلاش کرده و پیشرفتهایی را در این راه به دست آورده است. اعضای گروه در سال ۱۹۹۷ در یک اجلاس منطقه‌ای نظرات خود را در خصوص افغانستان مطرح کردند. در یک مرحله مهمتر این گروه در سطح وزرای خارجه در مقر سازمان ملل متحد در تاریخ ۲۱ سپتامبر ۱۹۹۸ با یکدیگر دیدار کردند و طی این نشست مهم، مسایل افغانستان مورد بررسی قرار گرفت. با این وجود، این مراحل در حالی که مورد تشویق نیز قرار گرفته اما به استقرار صلح در افغانستان منجر نشده است و مردم افغانستان هنوز هم رنج آثار مخرب حاصل از جنگ داخلی را تحمل می‌کنند. به‌علاوه تداوم جنگ داخلی در افغانستان به تهدید صلح و امنیت منطقه‌ای منجر شده است. به‌طوری که تنشهای خطرناک پس از کشتار ۸ دیپلمات ایرانی در مزارشریف ضمن سرایت به مرز بین افغانستان و ایران به روابط ایران و پاکستان تأثیر گذاشت.

دخالت خارجی در امور افغانستان به طولانی‌تر شدن درگیری و افزایش خرابی‌های جانی و مالی افغانستان منجر می‌شود. وصول گزارشهایی دال بر حضور داوطلبان خارجی به‌ویژه در مناطق تحت کنترل طالبان و استفاده از سرزمین افغانستان برای فعالیتهای تروریستی که نگرانی عمیق کشورهای منطقه و سایر کشورها را فراهم کرده، ادامه دارد. جامعه بین‌المللی عمیقاً نگران گزارشهای حاکی از نقض مقررات بین‌المللی در افغانستان است. طالبان و دیگر گروههای افغانی باید حداقل معیارهای بین‌المللی دربارهٔ کمکهای بشردوستانه و حقوق زنان و دختران را رعایت نمایند. مسأله دیگری که موجب نگرانی شده، تولید و قاچاق مواد مخدر در افغانستان است. سازمان ملل بارها قول طالبان مبنی بر احساس مسئولیت آنها در این خصوص را دریافت کرده، اما واقعیت نگران‌کننده این است که زمین‌های زیر کشت مواد مخدر در حال افزایش است.

اخضر ابراهیمی در ادامه افزود در حالی که نشانه‌هایی از یک درگیری تابستانی دیده

می‌شود، تلاش‌های مؤثر توسط نشست مزبور بیش از گذشته ضروری می‌نماید. اگر این گروه نتواند تأثیر جمعی و فراگیر در این مرحله داشته باشد، کارایی آن زیر سؤال خواهد رفت. وی در پایان گفت حل صلح‌آمیز معضل افغانستان از طریق قطعنامه‌های مجمع عمومی و شورای امنیت مورد تأکید قرار گرفته است و گروه‌ها باید بدانند که بحران افغانستان راه‌حل نظامی ندارد. آنها باید مذاکرات خود را آغاز کرده و پس از آتش‌بس به دولت فراگیر فکر کنند.

پس از پایان سخنان آقای اخضر ابراهیمی، آقای ظریف معاون حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه به‌عنوان رئیس هیأت اعزامی جمهوری اسلامی ایران نیز با اعلام شرکت فعالانه ایران با سایر اعضای گروه ۶+۲ برای استقرار صلح در افغانستان اظهار امیدواری نمود که شرکت دو گروه افغانی در این اجلاس نشانه شروع روند جدی گفتگوی سیاسی و تفاهم متقابل باشد و در ادامه با تأکید بر اینکه برقراری ثبات در این کشور راه‌حل نظامی ندارد، تشکیل دولت فراگیر با مشارکت گروه‌های مختلف را تنها راه‌حل بحران دانست. وی گفت: این خود افغانها هستند که باید صلح را به کشورشان به ارمغان بیاورند. اما متأسفانه براساس اطلاعات واصله، جمع‌آوری نیرو در مناطق تحت کنترل طالبان از طریق مدارس مذهبی در پاکستان در جریان است که نشان‌دهنده بروز یک جنگ و خصومت وسیع‌تر از پیش است. این امر فقط می‌تواند به وخامت شرایط کنونی بیانجامد. روی این اصل، این اجلاس باید یک پیام صریح در این خصوص به گروه‌های افغانی به‌ویژه به کسانی که به راه‌حل نظامی اصرار دارند، ابلاغ نماید.

آقای ظریف مشکلات ناشی از بحران افغانستان را به شرح زیر برشمرد:

- ناامنی در مرزهای مشترک افغانستان با همسایگان؛

- قاچاق مواد مخدر؛

- آموزش و تعلیم عوامل سازمانهای تروریستی؛

- نقض جدی آزادی و حقوق اساسی افغانها، به‌ویژه زنان و اقلیتهای مختلف.

وی با اشاره به اینکه هنوز پس از گذشت یک‌سال با وجود خواست مجمع عمومی و شورای امنیت سازمان ملل مسایل کشتار دیپلماتهای ایرانی و خبرنگار خبرگزاری ایرنا در مزارش‌ریف حل نشده گفت: جامعه بین‌المللی باید با تحت فشار قرار دادن طالبان به انجام

تعهدات خود همچنان ادامه دهد. نماینده ایران در پایان به وخامت اوضاع در افغانستان در خصوص حقوق بشر، قحطی و گرسنگی و لزوم حل آنها اشاره نمود و اقدامات بهداشتی (انجام واکسیناسیون) کشورمان را که بنابه درخواست گروههای افغانی از جمله طالبان صورت گرفته، موفقیت‌آمیز خواند.

سپس آقای افتخار مرشد رئیس هیأت پاکستان با تأکید بر سیاست کشورش مبنی بر ضرورت استقرار صلح پایدار در افغانستان گفت: صلح از خارج قابل تحمیل نیست. تاکنون پاکستان بیشترین ضرر را از بی‌ثباتی در افغانستان دیده و صلح پایدار از جمله منافع ملی کشورش است. افتخار مرشد در ادامه اظهار داشت: پاکستان با تلاشهای خود مذاکرات بین افغان‌ها را آغاز کرد. سپس با تشویق این کشور بود که با شرکت ۶ کشور همسایه مسایل افغانستان مورد بررسی قرار گرفت و امید است که این تلاش‌ها منجر به گفتگوی دوجانبه سیاسی بین گروههای افغانی گردد. اقدامات پاکستان در برقراری صلح در افغانستان به‌عنوان مکمل تلاش‌های سازمان ملل و سازمان کنفرانس اسلامی تلقی می‌گردد. نماینده پاکستان گفت؛ در نتیجه گفتگو با طالبان پس از وخامت روابط آنها با ایران، تمامی زندانیان و کامیون‌های ایرانی آزاد شد و طالبان ضمن اظهار تأسف از حادثه مزارشریف، تحویل اجساد آنها، تأسیس یک کمیسیون تحقیق و تنبیه عوامل آن را پذیرفتند. او افزود: با تلاش پاکستان و تعدیل دیدگاههای طالبان در خصوص تحصیل دختران و اشتغال زنان، آنها تشویق به همکاری با سازمان مبارزه با مواد مخدر شده‌اند و اعلام آمادگی کرده‌اند با همکاری سازمان مذکور به نابودسازی مواد مخدر همت گمارند. طالبان آماده نزدیک شدن به مجامع بین‌المللی هستند، اما تاکنون رویکرد مجامع بین‌المللی به سوی طالبان منفی بوده است. افتخار مرشد در ادامه تصریح کرد که پاکستان خواهان دولت فراگیر متشکل از تمامی قبایل و اقوام به جای گروههای افغانی است و این نتیجه مذاکرات و مشورتهایی است که بارها با وزرای خارجه ازبکستان، ترکمنستان، تاجیکستان و قزاقستان صورت گرفته است. وی گفت دیدار وزرای خارجه ترکمنستان و ازبکستان از قندهار و ملاقات آنها با رهبر طالبان ملا عمر اهمیت ارتباط با طالبان را نشان داد.

بنابه اظهار نماینده پاکستان، چنانچه اعلامیه تاشکند بی‌طرف بوده و از طرف خاصی

نام نبرد، می‌تواند بهترین روش جمع کردن طرفهای درگیر در دور میز مذاکره باشد. بیانیه تاشکند باید طوری تنظیم شود که حساسیتهای یکی از طرفهای درگیر نادیده گرفته نشود. افتخار مرشد در پایان با بیان این مطلب که پاکستان تاکنون کمکهای انسان‌دوستانه بسیاری به مناطق تحت نفوذ هر دو طرف ارسال داشته، پایان بحران افغانستان را از راه برقراری آتش‌بس، تبادل اسرا، رفع موانع تجاری و کمکهای انسان‌دوستانه و سپس سازندگی مورد تأکید قرار داد. آقای ایندرفورث رئیس هیأت نمایندگی آمریکا ابتدا انتظارات کشورش را از اجلاسهای گروه ۶+۲ به شرح زیر برشمرد:

۱. تشویق گروههای درگیر به بازگشت به روند مذاکرات عشق‌آباد و دستیابی به اعتماد متقابل و آتش‌بس؛

۲. جلوگیری از استفاده از خاک افغانستان توسط تروریستهای خارجی؛ زیرا زمانی که در افغانستان نگرانی فعالیتهای تروریستی وجود داشته باشد، امنیت جمعی کماکان درخطر خواهد بود؛

۳. حقوق اقلیتها، زنان و دختران رعایت گردد.

وی سپس افزود، اجلاس تاشکند نشان‌دهنده این است که همه کشورها خواهان افغانستان باثبات هستند. آمریکا طرح شاه سابق و سایر افغانها و روند مذاکرات صلح عشق‌آباد را تأیید کرده و از کشورهای عضو می‌خواهد که از پشتیبانی نمایند.

نماینده آمریکا گفت، اکنون که شواهد آغاز جنگ سخت در افغانستان به چشم می‌خورد، لازم است گروههای افغانی آتش‌بس موقت را اعلام کرده و در این مدت با آزادی زندانیان روند استقرار صلح را آغاز نمایند. آمریکا تا اخراج اسامه بن‌لادن از افغانستان به تحریم خود ادامه خواهد داد. البته این تحریم به زیان مردم افغانستان نخواهد بود، زیرا که آمریکا به‌طور جدی به کمکهای انسان‌دوستانه خود به مردم این کشور ادامه می‌دهد. وی افزود، آمریکا از اعضای گروه ۶+۲ که همه آنها از مسأله تروریسم اظهار نگرانی کرده‌اند، خواستار حمایت و همفکری در مبارزه با تروریسم بین‌المللی است. نماینده آمریکا در پایان گفت، آغاز گفتگوی سیاسی بین طالبان و جبهه متحد و پایان دادن به مسأله اسامه بن‌لادن راه را برای رفع سایر نگرانی‌ها از جمله قاچاق مواد مخدر و نقض حقوق بشر و اقلیتها و بازسازی

اقتصادی هموار می‌نماید. آقای یان‌ویتچان معاون وزیر خارجه چین نیز ضمن اشاره به ۲۰ سال جنگ و درگیری در افغانستان، تأثیر آن را در منطقه بسیار منفی خواند و گفت بحران این کشور صلح و امنیت منطقه‌ای را به‌طور جدی به خطر انداخته است، بنابراین استقرار صلح از راه آغاز گفتگوی سیاسی و تشکیل دولت فراگیر ضروری‌ترین نیاز منطقه است.

نماینده چین افزود: جامعه بین‌المللی باید برای فراهم کردن محیط مطلوب همراه با تحریم تسلیحاتی برای نیل به توافق صلح‌آمیز تلاش کرده و به تشویق طرفها به انجام گفتگو و سپس تشکیل دولت فراگیر همت گمارد. به‌نظر چین تلاش از طریق گروه ۶+۲ تحت نظر سازمان ملل بهترین راه‌حل بحران افغانستان است.

سپس آقای سریدین سرپرست هیأت روسیه طی سخنانی مواضع کشورش را چنین بیان کرد: طالبان خواهان حل بحران افغانستان از راه توسل به زور بوده و اکنون نیز در تدارک آغاز حملات جدیدی است. معتقدیم که پشتیبانی از یک گروه درگیر باعث تشدید اختلافات می‌گردد و هیچ‌کدام از نیروهای نظامی و سیاسی این کشور نمی‌توانند در افغانستان حکومت بانفوذی داشته باشند. در استقرار صلح باید منافع پشتونها و دیگر قبایل افغان بنابه توصیه‌های قطعنامه‌های شورای امنیت و مجمع عمومی در نظر گرفته شود. نماینده روسیه افزود، استفاده از خاک افغانستان برای تربیت و آموزش تروریستها و افراط‌گرایان بین‌المللی و اعزام آنها به کشورهای آسیای مرکزی امنیت منطقه را به مخاطره می‌اندازد. طالبان باید ضمن قطع حمایت از فعالیت اسامه بن‌لادن و اخراج وی از افغانستان و رعایت حقوق بشر، از تولید و قاچاق مواد مخدر دست بردارد. بنابه نظر روسیه، کشورهای عضو ۶+۲ باید موافقت کنند که به هیچ‌کدام از نیروهای درگیر در افغانستان کمک نظامی ننمایند و اجازه ندهند خاک این کشورها برای این منظور مورد استفاده قرار گیرد. آقای سریدین در پایان گفت، برقراری آتش‌بس و انجام مذاکرات بین تمامی احزاب و گروههای سیاسی افغانستان مهمترین مراحل رسیدن به صلح پایدار بوده و روسیه آماده همکاری جدی در حل بحران این کشور با سازمان ملل متحد است. معاون وزیر خارجه تاجیکستان در خصوص بحران افغانستان گفت: عدم نظارت در مرزهای بین افغانستان و کشورهای همسایه در آسیای مرکزی باعث سرایت قاچاق مواد مخدر و اسلحه، ناامنی، و تروریسم به منطقه شده است. تجربه تاجیکستان نشان داده که تشکیل

دولت فراگیر با نظارت سازمان ملل یک سازوکار قابل اعتمادی است. وی افزود که تاجیکستان از رسیدگی به کشتار کارمندان دیپلماتیک و کنسولی ایران در شهر مزارشریف از سوی طالبان و قطع حمایت از اعطای پناهندگی به تروریست‌های بین‌المللی پشتیبانی می‌نماید.

نماینده کشور ترکمنستان با اشاره به دو دور مذاکرات بین افغان‌ها در عشق‌آباد گفت، نباید افغانها را به حق و باطل و شمال و جنوب تقسیم کرد. مهم این است که با پشتیبانی مجامع بین‌المللی طرفها به توافق برسند و به بازسازی کشور خود بپردازند. وی ضمن اعلام حمایت از ابتکارات صلح سازمان ملل در چارچوب گروه ۲+۶ مواضع ترکمنستان را به شرح زیر بیان نمود:

۱. باید هدف از برگزاری اجلاس، پشتیبانی از روند صلح باشد؛
 ۲. بدون ایجاد توافق بین دو گروه افغانی، دعوت از نیروهای سوم و چهارم تأثیر معکوس خواهد داشت؛
 ۳. تلاش‌های عمده گروه مزبور باید برای حمایت از مذاکرات مستقیم بین طرفین درگیر معطوف گردد. نماینده ترکمنستان در پایان گفت طرح برگزاری احتمالی اجلاس آینده این گروه در عشق‌آباد را به اطلاع مقامات کشور خود خواهد رساند.
- آنگاه آقای دکتر عبدالله رئیس هیأت جبهه متحد نیز طی سخنانی گفت: افغانستان در حال حاضر بیش از گذشته نیازمند این است که از سوی کشورهای دیگر به حق حاکمیت و وحدت ملی آن احترام گذاشته بود. وی با اذعان به اینکه معضل افغانستان راه‌حل نظامی ندارد، افزود تأسیس دولت فراگیر براساس ارزشهای اسلامی و مشارکت گروه‌های قومی افغانستان با رعایت حقوق برابر، احترام متقابل و همکاری بین همه افغانها تنها راه‌حل بحران افغانستان است. دولت افغانستان معتقد به رعایت حقوق بشر، آزادی‌های اساسی و رعایت منشور سازمان ملل و کنوانسیونهای بین‌المللی است. سیستم حکومت در افغانستان باید براساس دموکراسی و ایجاد نهادهای دموکراتیک و دربرگیرنده مشارکت مردمی و زنان در امور دولتی باشد. نامبرده اظهار داشت که طبق اطلاعات متقن، هزاران نیروی مسلح پاکستانی آماده جنگ علیه نیروهای جبهه متحد شده و منتظر استفاده از فرصت و آغاز حمله به نیروهای

دولت افغانستان می‌باشند. این در حالی است که پاکستان ادعای بی‌طرفی در امر افغانستان می‌نماید. ما بارها گفته‌ایم که افغانستان دوست پاکستان است و این کشور می‌تواند در فراهم آوردن امکانات حمل‌ونقل به پاکستان و سایر کشورها کمک مؤثر نماید. اما انتظاری که ما داریم عقب‌نشینی سریع نیروهای نظامی و شبه‌نظامیان «داوطلب» پاکستان از کشورمان هست. وی در پایان تصریح کرد: دولت افغانستان اجازه نخواهد داد که آن کشور مورد استفاده تروریست‌های بین‌المللی قرار گیرد. برای ما غیرقابل تحمل است که در خاک کشورمان به آموزش تروریستی پرداخته شود.

سرانجام، آقای ملامتقی وزیر فرهنگ و اطلاعات طالبان مواضع آنها را چنین بیان داشت: اکنون ۹۰ درصد خاک افغانستان در دست طالبان است. از دیدگاه ما فقط اسلام متضمن حقوق زن است. حق زنان این است که شوهران و برادران آنها کشته نشوند و سلاح‌های کشورهای خارجی علیه آنها به کار نرود. در حالی که در زمان رئیس‌جمهور سابق ۶۲۰۰۰ نفر در کشور کشته شدند، در مناطق تحت کنترل طالبان کسی کشته نمی‌شود. طالبان به همه اقوام توجه می‌کند. برای مثال در حال حاضر وزیر معارف طالبان از منطقه رئیس‌جمهور سابق آقای ربانی، وزیر آموزش از مناطق ازبک‌نشین و آقای اکبری که با طالبان همکاری دارد از هزاره‌جات است. این امر بیانگر آن است که در کابینه ما از همه اقوام حضور دارند. آقای ملامتقی در زمینه مسأله مواد مخدر گفت: در مناطق تحت نفوذ طالبان مواد مخدر کاشت نمی‌شود و همه دیپلمات‌ها و خبرنگاران می‌توانند با حضور در افغانستان آن را مشاهده نمایند. ما در امر مبارزه با شیوع مواد مخدر نیاز به کمک‌های بین‌المللی داریم. باید مسأله قاچاقچیان را مورد توجه قرار داد و جلوی آنها را گرفت. درباره تروریسم نیز لازم به ذکر است که این امر فقط در افغانستان نیست. اینکه در افغانستان اردوگاه‌های آموزشی وجود دارد و تروریست‌ها را تحت تعلیم قرار می‌دهند، صحت ندارد. اسامه بن‌لادن نیز توسط دولت قبلی در این کشور مستقر شده است و اکنون نیز هیچ اقدام تروریستی در افغانستان انجام نمی‌شود. از افغانستان کسی علیه منافع سایر کشورها اقدام نمی‌کند. چنانچه کسی در افغانستان مرتکب خلافی شود باید در خود آن کشور مورد محاکمه قرار گیرد. کسانی را که مرتکب امور خلاف شده‌اند از کار برکنار کردیم. ما ضمن برخورداری از حمایت مردم افغانستان آماده مذاکره با جبهه متحد هستیم.

نماینده طالبان ضمن رد حمایت جدی از پاکستان از آنها گفت: ما درخواست کردیم با حضور ناظران بین‌المللی از ورود اسلحه به افغانستان ممانعت به عمل آید. وی افزود: موضوع مهم دیگر قتل دیپلمات‌های ایرانی است. باید بگوییم که اینها با دستور مقامات عالی‌رتبه طالبان کشته نشدند و از این موضوع اظهار تأسف کرده‌ایم. در آن روزها ۵۰ اسیر ایرانی را آزاد کردیم و سپس دو کمیته در وزارت خارجه و اطلاعات ایجاد کردیم تا این موضوع را تحقیق نمایند. ما آماده‌ایم در این مورد با ایران مذاکره کنیم. ملامتقی ادامه داد: دولت ما امنیت را به افغانستان به ارمغان آورده است. همه می‌دانند که مخالفین ما چند نفر افغانی هستند. البته هر دولتی معمولاً مخالفهایی دارد. نماینده طالبان با اعلام این مطلب که بیانیه تاشکند را می‌پذیرند، گفت جامعه جهانی نباید حق شناسایی آنها را پایمال نماید، زیرا طالبان در همه مرزهای کشور امنیت را برقرار کرده‌اند. وی در خطاب به جامعه بین‌المللی افزود: مخالفین ما را تحت فشار قرار دهید تا خلاف منافع افغانستان عمل نکنند. آنها همه پلها را خراب کردند. مخالفین برای جلوگیری از پیشروی طالبان اطراف خود را مین‌گذاری کرده‌اند. در پایان، ملامتقی آمادگی طالبان برای مذاکره با تمام همسایگان افغانستان را اعلام کرد.

بیانیه تاشکند

در مقدمه بیانیه، امضاکنندگان ضمن اظهار نگرانی از تداوم درگیری نظامی و تهدیدات روزافزون ناشی از آن بر ثبات و امنیت منطقه‌ای، خود را به استقرار سیاسی صلح و آشتی براساس مقررات و قطعنامه‌ها و مصوبات مجمع عمومی و شورای امنیت و مذاکرات و توافقات اعضای گروه ۶+۲ متعهد نمودند. آنها با تأیید نقش میانجیگری سازمان ملل متحد، تداوم اقدامات آن سازمان را به منظور ایفای نقش اصلی در تلاشهای بین‌المللی برای دستیابی به راه‌حل صلح‌آمیز ضروری دانسته و مجدداً حمایت قاطع خود را از مساعی نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور افغانستان و برنامه‌های سازمان ملل در امور این کشور اعلام کردند. امضاکنندگان نگرانی عمیق خود را از نقض حقوق بشر از جمله حقوق اقلیتهای قومی، زنان و دختران، عدم رعایت مقررات بشردوستانه بین‌المللی و نیز مسایل تولید و قاچاق مواد مخدر و اسلحه و استفاده از خاک افغانستان برای اهداف تروریستهای بین‌المللی اعلام داشتند. در ادامه بیانیه آمده است:

۱. آنها متقاعد شدند که هیچ راه‌حل نظامی برای بحران افغانستان وجود ندارد و استقرار صلح باید از راه گفتگوی سیاسی به منظور تشکیل دولت فراگیر، چندقومی و متشکل از نمایندگان تمامی مردم آن کشور باشد؛
 ۲. براین اساس طرفهای افغانی به از سرگیری مذاکرات سیاسی برای دستیابی به این اهداف ملزم می‌باشند؛
 ۳. به منظور کمک به قطع دشمنی و خصومت که امر ضروری تلقی می‌گردد، موافقت نمودند که به هیچ کدام از طرفهای درگیر در افغانستان کمک نظامی نشده و از اینکه سرزمین کشورهای امضاکننده در جهت اهداف مذکور مورد استفاده قرار گیرد، ممانعت به عمل آورند؛
 ۴. امضاکنندگان آمادگی خود را در راه‌اندازی مذاکرات مستقیم تحت سرپرستی سازمان ملل متحد بین طرفهای افغانی براساس قطعنامه‌ها و مصوبات مربوط مجمع عمومی و شورای امنیت سازمان ملل و این بیانیه به منظور انعقاد توافقنامه بین افغانی در اجرای بند اول فوق‌الذکر اعلام داشتند. همچنین اعضای گروه ۲+۶ کاملاً مصمم به حمایت کامل از این روند هستند؛
 ۵. طرفها براین نظر متفق‌اند که روند مذاکرات باید توسط سازمان ملل متحد هدایت گردد و می‌تواند شامل دو مرحله باشد:
- الف) هدف اصلی از مرحله اول انجام اقداماتی برای ایجاد اعتماد متقابل است. این اقدامات شامل موارد زیر خواهند شد:
- امضای یک توافقنامه آتش‌بس سریع و نامشروط؛
 - در این مرحله برگزاری مذاکرات مستقیم بین هیأت‌های تام‌الاختیار دو طرف اصلی جنگ یعنی جبهه متحد و جنبش طالبان به منظور حصول به توافقات ذیل: تبادل اسرای جنگی، رفع محاصره‌های داخلی و باز کردن راه‌ها برای تجارت و ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه در مناطق تحت کنترل گروه‌های مختلف افغانی، ضروری است.
- ب) هدف اصلی مرحله دوم مربوط به خود افغانها می‌شود. آنها در یک مدت کوتاه براساس اصول اساسی به تشکیل دولت آینده پرداخته و یک دولت فراگیر چندقومی شامل نمایندگان تمامی مردم افغانستان تأسیس نمایند.
۶. اعضای این گروه که با افغانستان همسایه هستند، توافق نمودند که براساس

مذاکرات و همکاری‌های دوجانبه به منظور تقویت و همکاری، اقدامات مؤثری را در مبارزه با قاچاق مواد مخدر انجام دهند. در این ارتباط نقش برنامه کنترل مواد مخدر سازمان ملل مهم ارزیابی می‌گردد.

همچنین امضاکنندگان بیانیه تصریح کردند:

۷. ما مُصر هستیم که طالبان دولت جمهوری اسلامی ایران و سازمان ملل متحد را از نتیجه تحقیقات در خصوص کشتار اعضای دیپلماتیک و کنسولی سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در مزارشریف و خبرنگار خبرگزاری ایرنا مطلع نمایند و همچنین از طالبان می‌خواهیم نهایت همکاری را نسبت به تحقیقات بین‌المللی درباره قاتلان و تنبیه آنها بنمایند؛

۸. ما خواهان آن هستیم که گروه‌های افغانی بخصوص طالبان از پناه دادن و آموزش تروریست‌های بین‌المللی جداً خودداری کرده و در سپردن آنها به محاکم قضایی همکاری نمایند؛

۹. ما کاملاً مصمم هستیم هرگونه تلاشی را در تشویق گروه‌های افغانی به رعایت کامل اصول حقوق بشر و آزادی‌های اساسی برای تمام افغانها بر طبق قوانین و مقررات بین‌المللی انجام دهیم؛

۱۰. ما آماده همکاری با دولت جدید افغانستان که براساس بند اول همین بیانیه تشکیل شده باشد، در تمام جنبه‌ها به منظور تقویت امنیت و ثبات در افغانستان و منطقه، بازگشت پناهندگان افغانی به وطنشان و بازسازی افغانستان با حمایت برنامه‌های سازمان ملل متحد و کشورهای کمک‌کننده هستیم؛

۱۱. از جامعه بین‌المللی دعوت می‌کنیم که به درخواست دبیرکل سازمان ملل متحد مبنی بر ارسال فوری کمک‌های انسان‌دوستانه به افغانستان در دوره اول ژانویه تا ۳۱ دسامبر ۱۹۹۹ پاسخ مثبت دهند؛

۱۲. ما از جامعه بین‌المللی می‌خواهیم از این اهداف حمایت کرده و قدم‌های همکاری مؤثری را در توقف درگیری‌ها و استقرار سریع صلح در افغانستان برداشته و همچنین از تمام نیروهای افغانی دعوت می‌کنیم ضمن ابراز اراده سیاسی و منطق به اختلافات و خصومت‌های متقابل فائق آمده و این فرصت تاریخی را برای کسب ثبات و صلح پایدار از دست ندهند.